

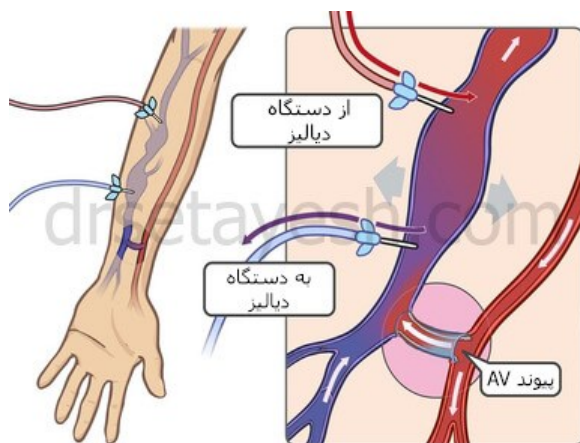

مرکز آموزشی پژوهشی و درمانی قائم (ع)

واحد آموزش به بیمار و خانواده

نحوه مراقبت از

فیستول شریانی - وریدی دیالیز

ویژه بیمار و خانواده

تاریخ ویرایش: مرداد ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: مرداد ۱۴۰۶

کد بازنگری: ۰۰۱

کلینیک پرستاری آموزش سلامت واقع در درمانگاه مرکزی بیمارستان قائم (عج) اتاق ۳ با کادری مجرب روزهای غیر تعطیل هفته از ساعت ۹ تا ۱۲ به صورت رایگان آماده پاسخگویی به سوالات شما می‌باشد.

مددجو و همراه گرامی

با شناسه پیگیری که در خلاصه پرونده یا برگه آزمایش است می‌توانید کلیه آزمایشات معوقه را از طریق آدرس زیر پیگیری کنید.

<https://labresult.mums.ac.ir/>

منبع:

1. <https://medlineplus>.
2. <https://www.clinicalkey.com>

Dialysis

نکات بسیار مهم در مورد فیستول:

- * برای برجسته نمودن عروق فیستول، دست را پایین‌تر از قفسه سینه قرار دهید و خمیر یا تویی قابل ارتجاع را در دست گرفته و با فشار آن را باز و بسته نمایید. این کار را ۱۰ بار تکرار کرده و سپس استراحت کنید و مجدد چندین بار این کار را انجام دهید.
- * شایع‌ترین عارضه فیستول، ترومبوز یا لخته شدن خون می‌باشد که به علت پایین آمدن فشار خون، تنگی فیستول و عفونت ایجاد می‌گردد.
- * تورم، قرمزی، گرمی، تب و لرز، درد و ترشح چرکی از محل فیستول از علائم عفونت می‌باشد و باید سریعاً به پزشک معالج مراجعه کنید.
- * گاهی فیستول دچار آنوریسم می‌شود یعنی در یک ناحیه به شدت برجسته و پر خون می‌گردد و در معرض پارگی و خونریزی شدید است، مراقب باشید که ضربه یا فشار به آن وارد نشود و سریع با جراح خود مشورت کنید.
- * در صورت وجود اسهال، استفراغ شدید، خونریزی و عدم لمس تریل یا لرزش محل فیستول سریعاً به پزشک یا مرکز دیالیز مراجعه کنید.

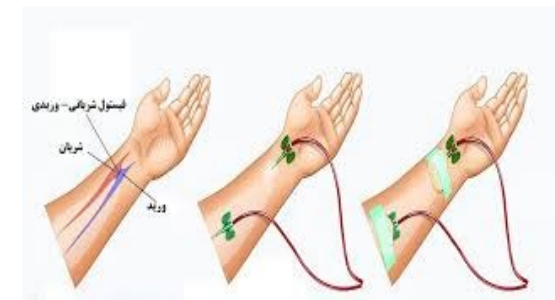
ممدجوی گرامی این برگه آموزشی، حاوی نکاتی جهت افزایش آگاهی شما در رابطه با نحوه مراقبت از فیستول شریانی - وریدی دیالیز است. امیدواریم با رعایت نکات ذکر شده، هر چه سریعتر سلامت خود را بازیابید.

فیستول شریانی-وریدی چیست؟

بهترین روش دسترسی عروقی در همودیالیز تعبیه فیستول شریانی-وریدی است که به مدت ۵ تا ۱۰ سال قابل استفاده خواهد بود.

فیستول عبارت است از اتصال سرخرگ و سیاهرگ که معمولاً طی یک عمل جراحی سرپایی و با استفاده از عروق طبیعی خود فرد انجام می‌شود و باعث بالا رفتن جریان خون درون سیاهرگ شده و در فرایند همودیالیز خون بیشتری را برای عبور از دستگاه دیالیز فراهم می‌کند. در فیستول با لمس ورید (مانند گرفتن نبض)، ضربان شریانی را به راحتی می‌توان احساس کرد که در اصطلاح پزشکی به آن تریل می‌گویند.

آشنایی با نحوه تعبیه فیستول:

- فیستول گذاری در دو محل شایع مچ دست و آرنج و ترجیحاً در دست غیر غالب (افراد راست دست در دست چپ و افراد چپ دست در دست راست) انجام می‌شود.
- پس از بی‌حسی موضعی، در دست مورد نظر برشی به طول تقریبی ۲ تا ۳ سانتی متر در ناحیه مچ دست یا آرنج داده شده و سرخرگ و سیاهرگ به یکدیگر متصل شده و در پایان محل برش بخیه زده شده و پانسمان می‌شود.
- بلافاصله پس از گذاشتن فیستول نمی‌توان از آن جهت همودیالیز استفاده کرد.
- پس از ۱۵ روز بخیه‌ها توسط جراح کشیده شده و حداقل ۴۰ تا ۴۵ روز پس از کار گذاشتن فیستول و بعد از تایید پزشک و پرستار دیالیز در صورت مناسب بودن جریان خون فیستول، می‌توان از آن جهت دیالیز استفاده کرد.

چگونه از فیستول خود مراقبت کنیم؟

- روی دست فیستول دار نخواهید و از بی‌حرکت نگه داشتن طولانی مدت دست دارای فیستول پرهیز کنید.
- از بستن دست بند، مچ بند و ساعت در دست دارای فیستول و پوشیدن لباس با آستین تنگ خودداری نمایید.
- از حمل و برداشتن وسایل سنگین و وارد شدن ضربه به دست دارای فیستول پرهیزید.

- از به کارگیری تیغ شیو برای زدودن موهای زائد از عضو دارای فیستول پرهیزید.
- از آویزان کردن کیف بر روی شانه و دست دارای فیستول اجتناب کنید.
- فشار خون کمتر از ۱۰۰ باعث کم خونی و از کار افتادن فیستول می‌شود. از خوردن داروهای پایین آورنده فشار خون، مواد غذایی و داروهای گیاهی بدون مشورت با پزشک خودداری کنید.
- به تیم پزشکی نا آشنا با وضعیت شما یادآوری کنید که از دست دارای فیستول خون‌گیری، گرفتن فشار خون، تزریق دارو و سرم انجام ندهند.
- از پرستار دیالیز درخواست کنید تا جای سوزن‌ها را به طور چرخشی در جلسات دیالیز تغییر دهد تا عمر فیستول افزایش یابد.
- بعد از کشیدن سوزن‌ها بازوی خود را بالا نگه دارید و از پانسمان محکم به دور دست و بازو که گردش خون را مختل می‌کند دوری کنید.
- در صورت خونریزی از محل سوزن‌ها، آرامش خود را حفظ کرده و با گاز یا پارچه تمیز روی آن را به مدت ۳۰ دقیقه فشار دهید و از کمپرس یخ استفاده کنید و در صورت ادامه خونریزی به نزدیک‌ترین مرکز درمانی مراجعه کنید.
- از کندن پوسته‌های زخم روی دست دارای فیستول خودداری نمایید.